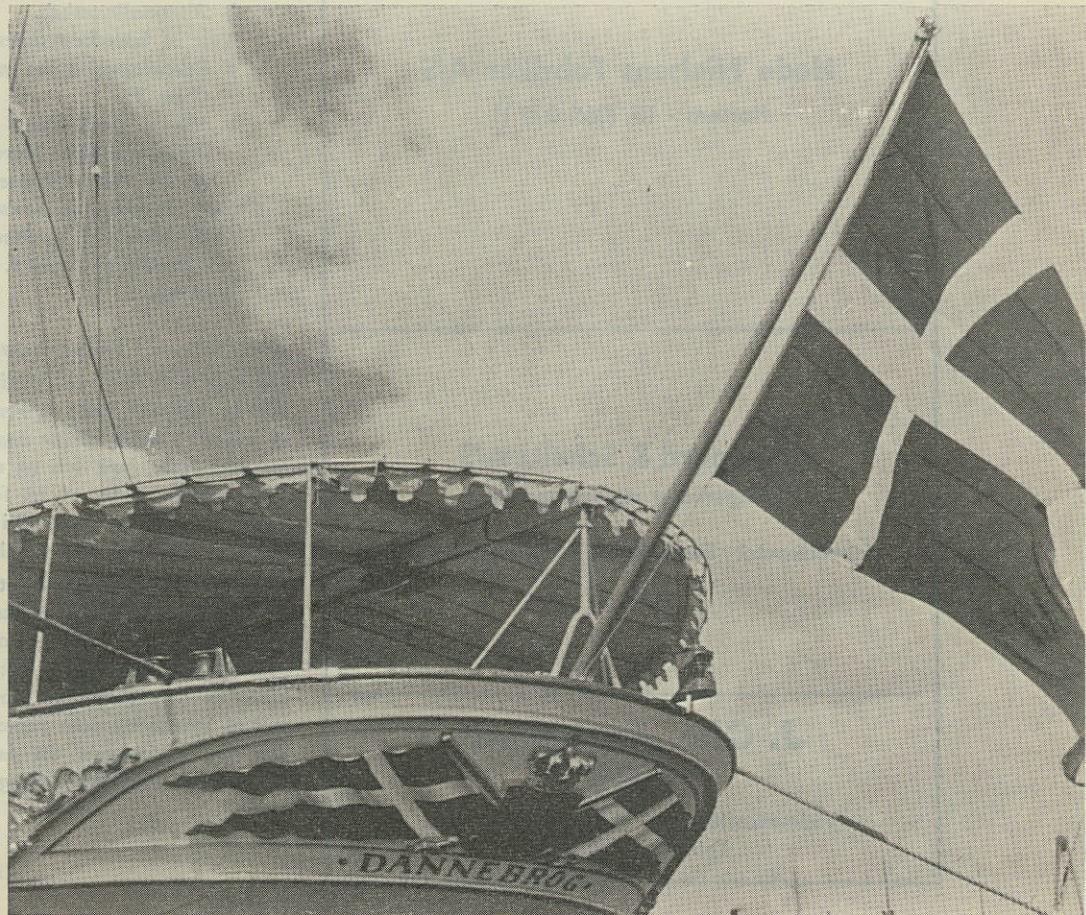
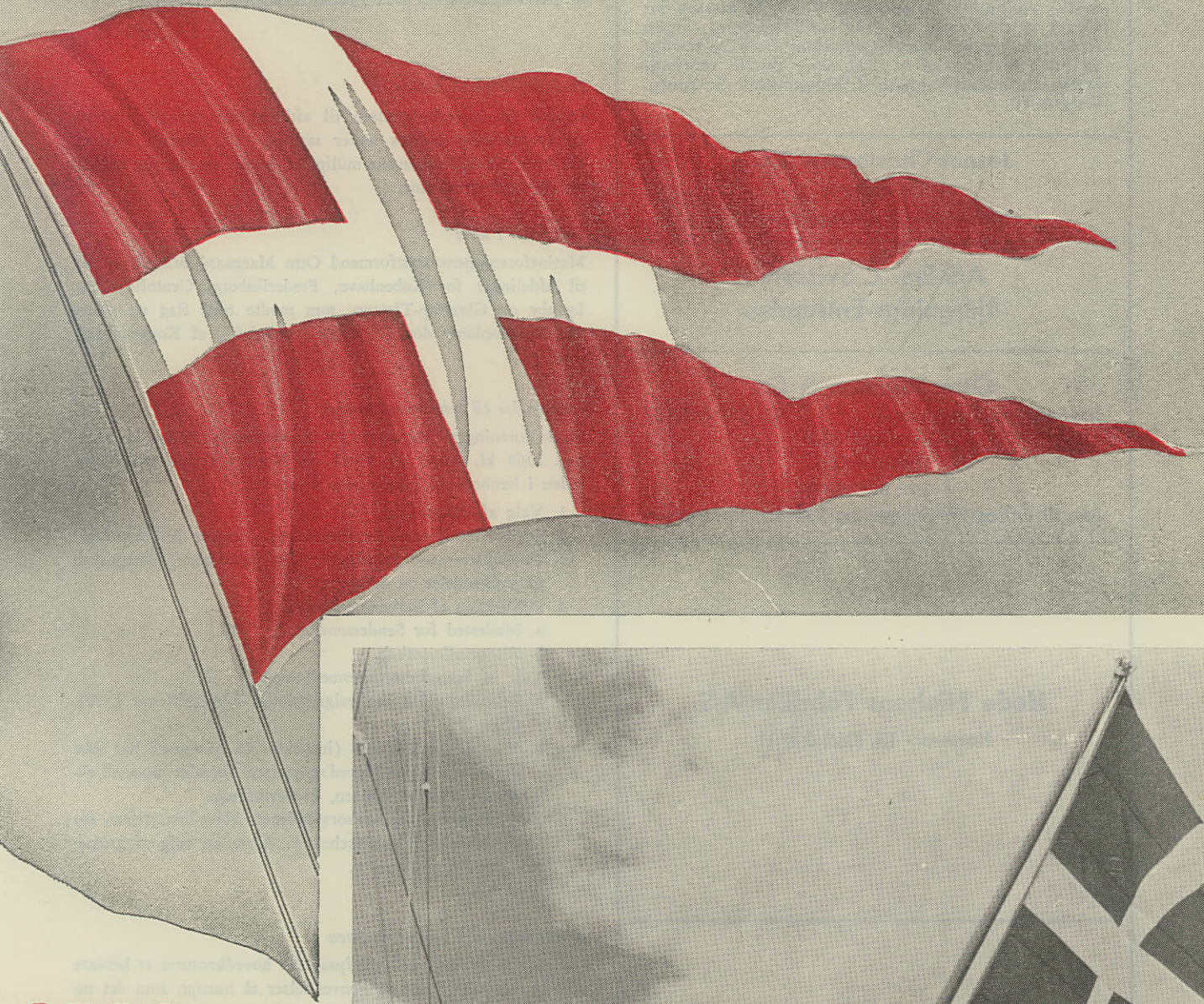

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 2 - April
56. aarg. - 1969

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

Gratis – 237 østrigske frimærker!

I fire uger faar hver læser gratis 237 af de køn-
neste østrigske frimærker, Sondermærker og bedre
efterkrigsmærker, ved køb af den store luxuspakke
med 3150 forskellige skønne samlemærker og bil-
ledmærker. (Katalogværdi mere end 450 michel-
mark), sælges nu til spotpris, til nu 73 danske kr.
Opgiv postadresse, da fuld ombytningsret, ingen
risiko. Mange har været begejstret. Hvis De hurtigt
vil have luxuspakke nr. 203, skriv da til: **Marken-
könig**, Braendströmgasse 4, Mozartstadt Salzburg,
Österreich.

Jesper Christensen & Co.

Vin en gros
Nørregade 28 - København K.

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Otto Svenson & Co.

Dronningens Tværgade 7 Tlf. (01) 14 04 82
Grundlagt 1880
Vinforretning
Lager af cigarer
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Hede Niensens Fabriker A/S

Horsens - Tlf. (066) 2 47 11

Højgaard & Schultz A/S

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N.

J. Chr. Andersen OST

Vimmelkaftet 41 - 1161 København K.
Telf. (01) *12 13 45

Fra Hovedbestyrelsen

Fra Amalienborg er modtaget

Jeg bringer min hjerteligste Tak for den Gave, De har
glædet mig med paa min 70 Aars Fødselsdag, hvorved
De – sammen med andre – har muliggjort Bygningen
af Svømmebassiner paa Fredensborg og Graasten.

Frederik R.

Hovedbestyrelsen takker

En tak fra hovedbestyrelsen til afdelingerne for en prompte
og kammeratlig indsats under mærket „11. marts“, hvorved
det blev Marineforeningen muligt at bringe en værdig hyldest
til vor høje æresformand.

Tak fordi I kom

Marineforeningens næstformand Otto Maegaard bringer en tak
til afdelinger for København, Frederiksberg, Gentofte, Kgs.
Lyngby og Glostrup-Tåstrup, som mødte med flag og gaster
ved Mindeankeret den 11. marts i anledning af Kongens fød-
selsdag.

Indkaldelse til sendemandsmødet

Marineforeningens ordinære sendemandsmøde finder sted 11.
maj 1969 kl. 08.30 på Hotel du Nord i Grenå med dags-
orden i henhold til foreningens love:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden for Marineforeningen aflægger årsberetning.
3. Hovedkassereren fremlægger det reviderede årsregnskab
til godkendelse og decharge.
4. Behandling af indkomne forslag.
 - a. Mødested for Sendemandsmøde 1970.
 - b. Æresmedlemsskab.
5. Valg af hovedbestyrelsesmedlemmer.
 - a. Bekendtgørelse om valgresultater i distrikterne I, VI,
X og XI.
 - b. Valg af næstformand (inspektør O. Maegaard har ikke
ønsket genvalg). Hovedbestyrelsen foreslår underdirek-
tør A. Worm Petersen, Frederiksberg.
6. Valg af revisor og revisorsuppleant: Hovedbestyrelsen fo-
reslår genvalg af kontorchef A. Aarre og valg af grosse-
rer Bech-Friis, Gentofte.
7. Eventuelt.

Hovedkontoret i sommersæsonen

Det har hidtil været en principalsag for hovedkontoret at besvare
alle de indgåede breve og henvendelser så hurtigt, som det nu
er muligt – helst samme dag. Hvis kontoret i de kommende
måneder (maj, juni, juli og august) ikke helt kan leve op til
dette princip, beder vi på forhånd afdelingerne og medlem-
merne om overbærenhed med de forsinkelser i forretningsgan-
gen, som man eventuelt vil blive udsat for.

Personalet på hovedkontoret holder sommerferie som alle an-
dre mennesker, men af ganske særlige grunde, bliver det tem-
meligt mange dage, fordelt over hele sommeren. For ikke at
overanstrenge foreningens økonomi ved ansættelse af ekstra
hjælp til dyre penge, vil hovedkassereren og andre medlem-
mer af hovedbestyrelsen prøve at klare skærene ved at give et
nap med på kontoret. På dage, hvor der ikke er nogen på
kontoret, vil eventuelle opringninger blive besvaret af „telefon-
vagten“.

Rubrikken fortsættes side 10 nederst

Når splitflaget føres af et skib, betyder det som hovedregel, at det er „vort“ skib. Foto Kaj Lund.

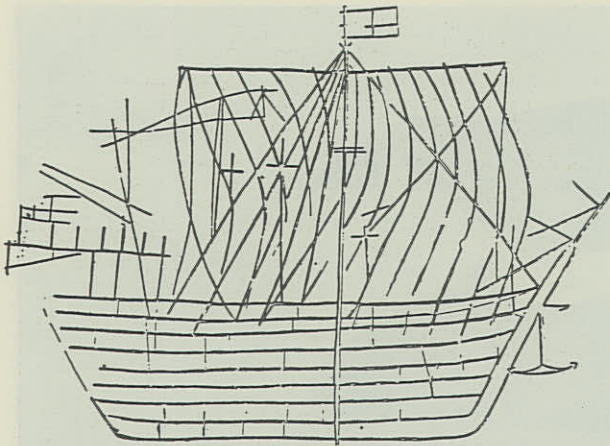
DANNEBROG

Forsidebilledet viser agterspejlet af vort smukke kongeskib med navnet DANNEBROG ornamenteret med to danske splitflag. Det vil være ganske naturligt at antage, at skibet er navngivet efter flaget, hvilket dog ikke er tilfældet. Skibets navn er taget i arv efter en serie på ikke mindre end fem danske orlogsskibe, der alle har båret navnet Dannebrog. Det første af disse, kendt fra slaget i Køge Bugt og bygget i 1692 som det første orlogsskib søsat fra værftet på Nyholm, havde på sit agterspejl en ornamentering som viser, at heller ikke dette var opkaldt efter det danske flag. Af ornamenterne fremgår det nemlig tydeligt, at skibet må være opkaldt efter Dannebrogordenen.

Så vil man naturligvis anføre, at Dannebrogordenen må være navngivet efter det danske flag, men end ikke dette er helt sikkert. Usikkerheden kan bl. a. henføres til den nederlandske Bellenville-våbenbog fra omkring 1380-90, hvori Paul Warming på en side med danske våbener har fundet en tegning af et skjold med kors i og derover ordet Denenbroce (Berlingske Tidende 23/2 1969). Måske stammer ordet fra hollandsk.

Tilbage til Dannebrog som skibsflag og skibsnavn. Et af de fem ovennævnte orlogsskibe, som bar navnet »Dannebrog«, var undtagelsesvis opkaldt efter det danske flag. Det drejer sig om Danmarks første panserfregat, omtalt af kommandørkaptajn R. Steen Steensen i bogen »Vore panserskibe«. Navnet »Dannebrog« synes ikke at have været anvendt af damp- eller motorskibe i koffardifarten, hvorimod det forekom meget hyppigt blandt sejskibene. Specielt i skibslisterne fra sidste halvdel af forrige århundrede finder man talrige mindre sejlere, især sydfynske skonnerter, som bar navnet Dannebrog. I dag bæres navnet af et lille fiskerfartøj hjemmehørende i Skagen.

Dannebrog synes at være taget i brug gradvis som dansk skibsflag allerede i løbet af 1200- eller 1300-tallet. Af adskillige beskrivelser fremgår det, at flaget i 1400-tallet var almindeligt anerkendt som tegn på dansk nationalitet. I år fejrer vi flagets 750 års jubilæum, og således som flaget i sig selv er et symbol, således må også jubilæet betragtes som en symbolsk gestus, idet dagens tidsmæssige placering er baseret på en sammen-

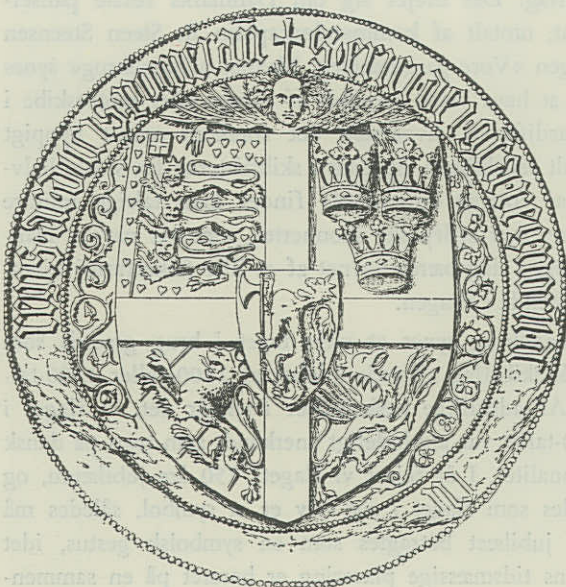

Kogge indridset i norddørens østre vange i St. Jørgensbjerg Kirke, Roskilde, aftegnet af Elna Møller i 1943. Der er naturligvis ingen garanti for, at skibet er dansk, men man ser tydeligt et stutflag med kors i mastetoppen og en antydning af to andre flag (muligvis med split) på det løftede agterdæk.

blanding af en gammel legende og to forskellige historiske begivenheder, nemlig slaget ved Felin i 1208 og slaget ved Lyndanisse i 1219. I alle danske historieværker gennem de sidste 300 år har man dog holdt sig til år 1219 som tidspunktet for begivenheden, og det er årsagen til, at vi den 15. juni i år fejrer Dannebrog's fødselsdag.

Den ældste kendte danske illustration af et skib, som fører korsflag, er tegningen af en kogge, indridset i en dør i Sct. Jørgensbjerg kirke ved Roskilde – antagelig i begyndelsen af 1300-tallet. Fra samme periode stammer et maleri (nu forsvundet?) af et skib med et korsflag i Helligkorskirken i Rostock, omtalt i dr. phil. Henning Henningsens afhandling i »Slesvig-Holstein

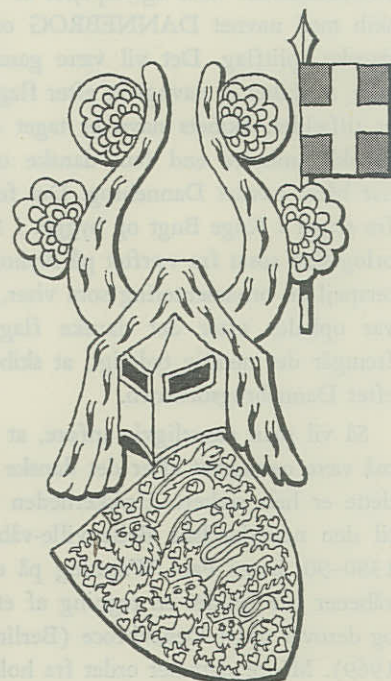
Erik af Pommerns segl, kendt fra 1398. Hovedskjoldet er opdelt med korset fra Dannebrog, og yderligere holder Danmarks tre løver øverst til venstre et Dannebrog'sflag. Efter E. Lund: Danebrog, Danmarks palladium, 1919.

En af de ældste kendte sikre gengivelser af Dannebrog som skibsflag. Det er seglet for Everschip herred i Slesvig, bevaret på et dokument fra 1414, men muligvis ældre.

und der Norden» (Neumünster 1968). Hertil kommer det berømte bysegl fra Eiderstedt, som stammer fra ca. år 1414 og viser et skib med fliget korsflag i mastetoppen.

Dannebrog blev ikke danskernes flag i almindelig forstand før i 1854 – altså for kun 115 år siden, da der blev givet tilladelse til, at ganske almindelige gemene borgere måtte flage med stutflaget (naturligvis ikke splitflaget) foran deres huse. Søens folk kan med lidt stolthed konstatere, at korsflaget har været – ikke alene dansk kongeflag, men også danske skibes kendemærke siden middelalderen. Ser man på de mange illustrationer fra 1400- og 1500-tallet af skibe, som med sikkerhed fører Dannebrog, er der mest sandsynlighed for, at

Den ældste sikre gengivelse af Dannebrog som del af våben for „Kongen af Danmark“, det vil sige Valdemar Atterdag (1340–75). Farvelagt tegning fra midten af 1300-tallet af Armorial Gelre.

det er gengivelser af kongeligt ejede skibe. Det må dog tages i betragtning, at »kongelige« var næsten alle skibe under krigsmæssig udrustning og mange af de større enheder, som sejlede i fredeligt ærinde.

Tidligere synes man ikke at have lagt særlig stor vægt på flagets form. Firkantede stutflag og fligede splitflag førtes i flæng af orlogsskibe såvel som handelsskibe. Kong Christian den Fjerde bragte orden i dette forhold, da han i begyndelsen af 1600-tallet bestemte, at splitflaget skulle være obligatorisk for krigsskibe, og at handelsskibe normalt kun måtte føre stutflag. Orlogsflagets – eller rettere kongeflagets – proportioner blev nøjagtigt fastlagt i 1696, og koffardiflaget i 1748. Fra midten af 1700-tallet blev det forordnet, at handelsskibe i middelhavsfart skulle føre kongens monogram i hvidt felt midt i koffardiflaget. Derved ønskede man at undgå en forveksling med det maltesiske flag, et rødt og hvidt korsflag, som var Johanniterordenens banner. I denne forbindelse skal nævnes, at det siden 1100-tallet var almindeligt, at skibe i Middelhavet førte et korsflag for at tilkendegive, at de sejlede i fredeligt ærinde.

Efter indførelse af en tydelig forskel mellem koffardiflaget og kongeflaget, kunne man alligevel i oversøisk fart møde danske handelsskibe, som førte splitflag forsynet med et særligt mærke. Det var det almindelige synspunkt, at splitflaget (selv om det ikke var et rent kongeflag) i højere grad end koffardiflaget ville indgyde respekt hos kapere og andre, som måske havde skumle hensigter. Et sådant splitflag førtes fortrinsvis af skibe fra de store handelskompagnier, hvori kongen havde private økonomiske interesser. Senere udviklede det sig i nogle tilfælde til at blive en slags statussymbol. Enkelte private rederier har endnu bevaret det privilegium, at deres skibe må føre splitflag med særligt mærke.

I dag er splitflaget dog først og fremmest statsflag og kendetegn for institutioner, bygninger og materiel, som er det danske folks fælles eje. Når det føres af et

Træsnit af bogen „Oldenburgisch Chronicon“ af H. Hamelmann fra 1579, men sandsynligvis betydelig ældre. Her ses Dannebrog både som skibsflag og som militærflag. Billedet viser Københavns belejring af kongelige tropper og skibe i 1535–36.

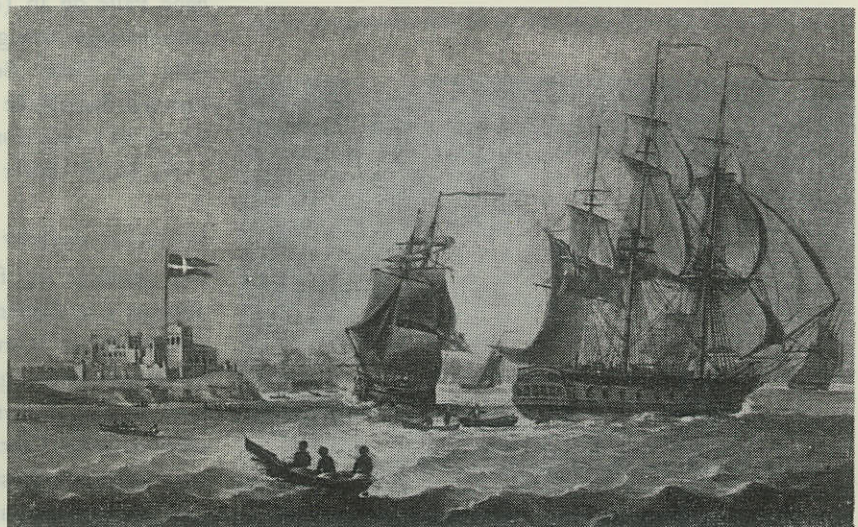
skib, betyder det som hovedregel – hvadenten det er en færge, en torpedobåd, eller en redningsdamper – at det er »vort« skib. Specielle regler har dog siden sejlsportens barndom været gældende for lystfartøjer.

Men når vi den 15. juni i år hejser Dannebrog – et stutflag på stangen i kolonihaven, et splitflag med bogstaverne Y.F. på flagspillet agter i folkebåden eller en af de mange andre varianter af det røde flag med det hvide kors, så vil det den dag med særlig styrke minde os om, at det er verdens ældste og smukkeste nationalflag, og at det er danskernes fælles mærke.

Bortset fra koggen er illustrationerne på side 4 og 5 gengivet efter Heraldisk Tidsskrift, bind 2, nr. 19 (marts 1969) med velvillig tilladelse fra redaktør Sven Tito Achen, som har stillet klichématerialet og værdifulde oplysninger til rådighed.

Kaj Lund.

Dannebrog med split blev benyttet på kongelige besiddelser, bl. a. fæstninger og militæranlæg, ihvertfald fra begyndelsen af 1600-tallet. Billedet viser det danske fort Frederiksborg på Guld-kysten, malet af en engelsk kunstner ca. 1790. Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg.

A'propos sendemandsmødet i Grenå

Anmeldesskemaer til sendemandsmødet skal senest mandag den 28. april være fremsendt til marineforeningens afdeling for Grenå ved kasserer J. Mortensen, Åkrogen 12, 8500 Grenå.

Lørdag den 10. maj

Deltagere, som kommer fra Sjælland gøres specielt opmærksomme på, at der afgår en færge fra Hundested kl. 12.30 med ankomst til Grenå kl. 15.15.

For alle marinekammerater, som er tidligt på færde, vil samlingsstedet være Marinesauen på hotel Grenå Strand, hvor afdelingens formand »Nelle« præcis kl. 16.05 vil slå på skibsklokken og dermed tilkendegive, at Grenå afdeling står for den første omgang til de fremmødte.

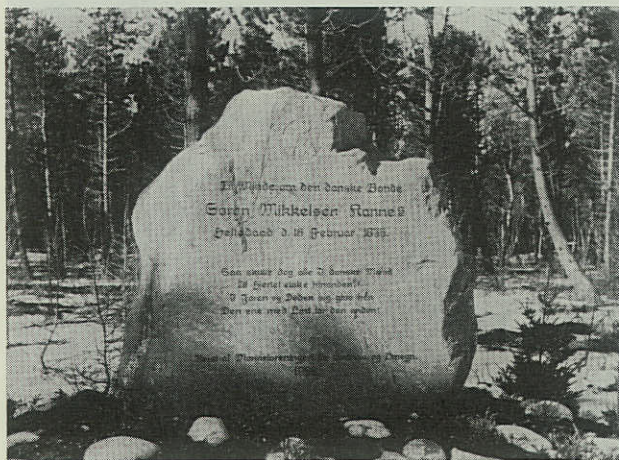
Kl. 17.00 maritim rundtur

For alle, der har lyst til en lille rundtur på Grenå Havn, er der afgang fra hotel Grenå Strand kl. 17.00.

Kasserer Jørgen Mortensen fortæller, at man i den særlige anledning har fået tilladelse til at bese forskellige interessante maritime virksomheder, som vil holde åbent hus specielt for gæsternes skyld. Man vil bl. a. besøge Grenå Motorfabrik, hvor fremstillingen af den berømte »Grenå Motor« beskæftiger næsten 100 mand. Man vil få lejlighed til at se, hvorledes sådan en motor bliver til, og man vil forstå, hvorfor der næppe findes en dansk havn, der ikke bliver besejlet støt af fiskekuttere eller fragtskibe, som fremdrives af en solidt arbejdende Grenå Motor.

Man vil mindes byens gamle traditioner på dette område, og vi benytter lejligheden til at gøre opmærksom på, at verdens første »stopmaskine« (til opskydning af voldtøve) blev fremstillet af en fisker og en murersvend i Grenå ved århundredeskiftet.

Mindestenen for Søren Kanne, rejst af Marineforeningens Grenå-afdeling.

Under rundturen bliver der ligeledes lejlighed til at besøge Jens Vesters Skibsværft, som er specialist i at bygge større fiskekuttere af træ. Værftet, som er kendt for sit kvalitetsarbejde, har bl. a. leveret et antal kuttere til fiskerbyen Grimsby i England.

Festlig sammenkomst lørdag aften

Deltagerne fra Sjælland kan nå at være med, hvis de kommer med færgen, der afgår fra Hundested kl. 15.45 og ankommer til Grenå kl. 18.30. Kl. 19.00 begynder festligheder på Hotel du Nord for alle sendemænd og andre marinekammerater, som har meldt sig til dette arrangement. Menuen, som koster kr. 17,50 plus betjening, består af fersk røget laks, røget ål med rørag, æg med kaviar, tartarbof, hønsepostej med portvinssky, lunken and og forskellige oste.

Borgmester Aksel H. Hansen, Grenå, vil holde festtalen, og redaktør »Spjæt« Johansen fra Århus Stiftstidende (Grenås vittige hoved) vil lege frikvarter à la den Gyldenblonde. Derefter vil borgmesteren udtrække vinderne af tre store præmier blandt middagsgæsterne, der alle har fået et nummereret indgangskort. Præmierne består af et week-end ophold for to personer på Hotel du Nord, et tilsvarende ophold på hotel Grenå Strand samt en dobbeltbillet for bil med fører og én passager med Grenå-Hundested Færgefart.

Lørdag aften-underholdning

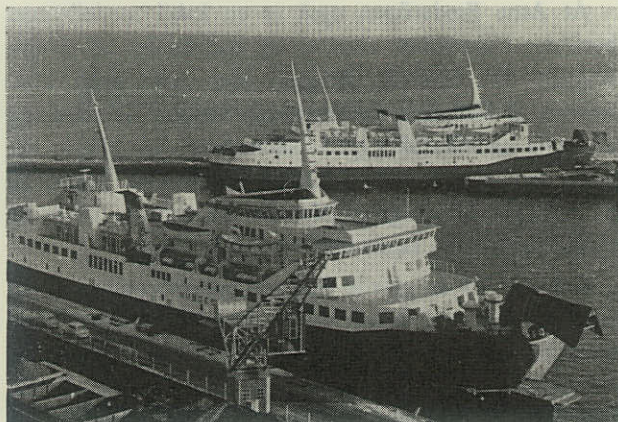
Kl. 21.00 er alle forhåbentlig mætte, og man regner med at kunne påbegynde aftenunderholdningen. Man gør opmærksom på, at entréen på kr. 10,00 er den samme, hvad enten man vælger at være med til middagen eller først ønsker at komme senere.

Leo Lindstrøms Marinetrío vil spille underholdnings- og dansemusik. Ind imellem optræder harmonikadrenge Pelle og Ib (de nye Jan og Kjeld). Aftenens underholdningsmæssige højdepunkt bliver formentlig et hold fra Thore Becker's danseskole, som vil vise en historisk kavalkade af danse fra de glade swingpjatters tid op til i dag iført tilsvarende festlig kostumering.

Kl. 02.00 slutter kammeratskabsaftenen.

Søndagens dametur

For damerne og for de marinekammerater, som ikke deltager i sendemandsmødet, er der søndag den 11. maj tilrettelagt en bustur med afgang kl. 09.00 fra Hotel du Nord. Turen går gennem det smukke Nord-Djursland til Fornæs Fyr på Jyllands østligste punkt og derefter gennem Gjerrild Skov forbi Sostrup Slot og videre langs nordkysten til det pragtfulde Mejlgård Slot med blomsterløgparken, der forventes at være en se-

værdighed af høj karat på dette tidspunkt. Kaffen bliver serveret i de gamle slotsstalde, hvor der nu er indrettet restaurant. På hjemvejen er ruten lagt gennem det idylliske fiskerleje Bønnerup, hvis havn er noget helt for sig selv, idet den er anlagt flere hundrede meter ud i Kattegat og forbundet med land ved en træbro. Turen slutter igen ved Hotel du Nord.

Søndagsfrokost efter sendemandsmødet

Frokosten på Hotel du Nord indtages umiddelbart efter sendemandsmødet. Den koster kr. 14,00 plus betjening, og menuen står på to slags sild, varm rødspættefilet, en lille kalvemedaille med ristede champignons samt to ostesnitter.

Dette har også relation til Grenå Havn

Grenå-Hundested Færgefart kan i år fejre sin 35 års fødselsdag. Selskabet blev i 1934 startet af en kreds af fremsynede rutebilfolk, og den første motorfærge, DJURLAND, som blev leveret fra Nakskov skibsværft havde plads til 40 personbiler og 400 passagerer.

Senere voksede færgerne i antal og størrelse. I tidens løb har man haft syv forskellige færger, idet man hele tiden har fulgt kravene op om større overførselskapacitet og mere komfort. De nuværende færger er søsterskibene GRENÅ og HUNDESTED samt den lidt mindre KATTEGAT.

De to store færger, som i øvrigt er de største, der går i fart mellem Sjælland og Jylland, er 100 meter lange og kan hver tage 170 personbiler og 1500 passagerer. De har en maskinkraft på 8000 HK og en topfart på 19 knob.

Trods voksende konkurrence fra andre færgeruter mellem Sjælland og Jylland har Grenå-Hundested også i de senere år haft fremgang, hvilket bl. a. kan tilskrives den korte vejlængde (kun 68 km) fra hovedstaden til Hundested.

Bemærk: På rejsen til og fra sendemandsmødet yder Hundested-Grenå Færgefart 50 % rabat på billetprisen til Marineforeningens medlemmer, som foreviser emblem eller medlemskort.

En Grenå-seværdighed fylder 350 år

Hvis der bliver tid til det under opholdet i Grenå, kan det anbefales at aflægge et besøg i Grenå Kirke og se den smukke gamle altertavle.

Indtil for kort tid siden undrede man sig over, at tavlen bar Christian den Fjerde's monogram og forbogstaverne i hans valgsprog R.F.P. – Hvilken forbindelse var der mellem den gamle konge og Grenå?

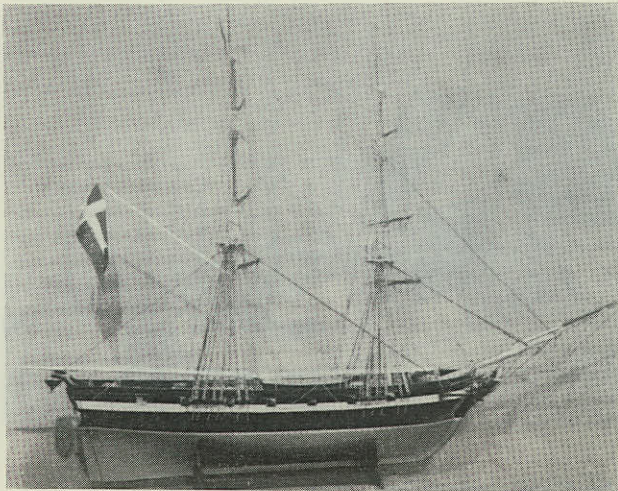
Ved arkivstudier fandt man ud af, at tavlen oprindeligt havde stået i Holmens Kirke i København. Denne fik ny altertavle omkring 1660, og da Grenå Kirke nogle år før var brændt helt ud, har man formentlig været lykkelig over at kunne erhverve et så prægtigt alter for kun 75 daler.

Der løb dog nogle ekstra udgifter på. »Ankerkæden« som udgives af Holmens Kirke, oplyser, at kongens bådsmænd fik tre mark for at bære tavlen fra kirken ned til stranden. 20 skilling måtte betales til de karle, som førte tavlen i land på Grenå strand, smeden og snedkeren tog 1 daler og 5 mark for at sætte tavlen op, og der blev betalt 3 mark for 8 kander øl til de karle, som hjalp med opsætningen.

Holmens Kirke blev som bekendt indviet i 1619 – for 350 år siden –, og tavlen var i arbejde allerede i nogle år før indvielsen. Den blev skåret i højrenæssancestil af Engelbert Chastensen Melsted, en af tidens meget kendte billedskærere, og stafferingen blev udført af Helge Torbensen, der var maler på Holmen og var ekspert bl. a. i udsmykning af orlogsskibenes galioner og spejle.

Kong Christian den Fjerde leverede selv materialerne til altertavlens staffering: blyrust, mønje, zinner, umbra, bjergblåt, blyguld, spanskgrønt, 1000 blade fint guld, 300 blade sølv og 20 pensler.

Med tiden blegnede de skønne farver, og i Grenå Kirke stod altertavlen i mange år egetræsmalet. Først for en snes år siden har Nationalmuseet delvis kaldt de gamle farver frem igen, og den ældst bevarede altertavle fra en københavnsk kirke, står i dag som et værdsat midtpunkt for en menigheds gudstjenester i Grenå.

Model af briggen St. Croix bygget af Arne Frederiksen.

ET 150 ÅRS MINDE

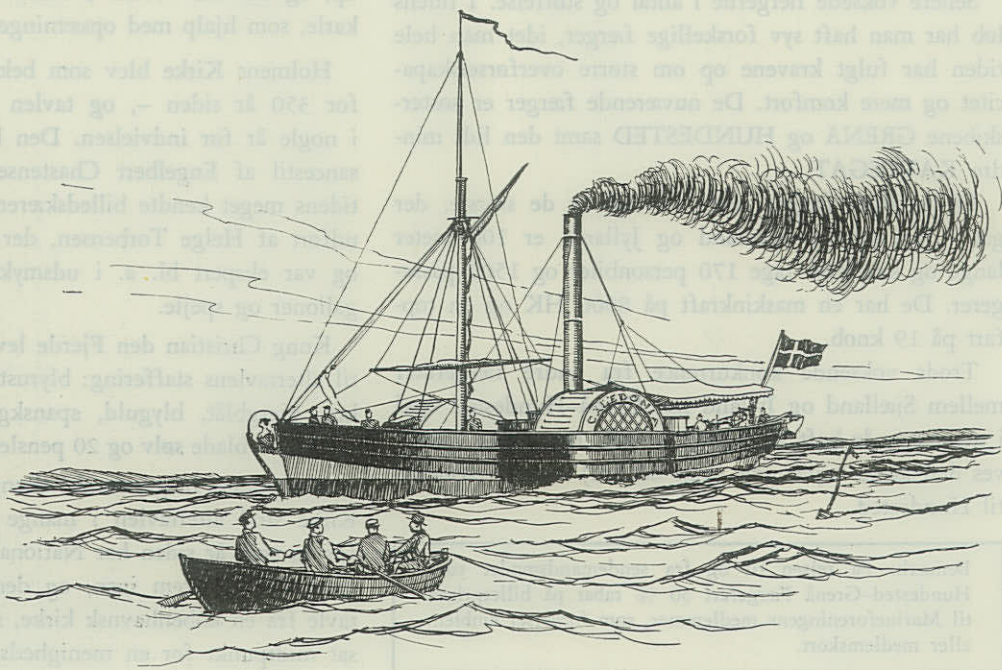
I marts i år nedlagdes grundstenen til en ny dansk sømandskirke i Rotterdam. Omtrent samtidig stod kirkeskibet fuldt færdigt. Bygningen af den nye sømandskirke vil tage ca. 1 år. Samme tid tog det at bygge skibsmodellen, som er udført af styrmand Arne Frederiksen, lærer ved Statens Sømandsskole i Sønderborg og en af vore unge lovende marinemalere.

- OG ET ANDET 150 ÅRS MINDE

Tegning af H. Schøsler-Pedersen

23. maj i år er en mærkedag for dansk skibsfart. Det er da nøjagtigt 150 år siden, at det lille hjuldampskib „Caledonia“ plaskede ind på Københavns red under kommando af kaptajn (senere admiral) Michael Bille. Allerede samme dag foretog damperen en præsentationstur i Sundet, og 25. maj lagde skibet ud på sin første tur i ruten til Kiel.

„Caledonia“ var dengang allerede fire år gammel og havde opslidt sin første maskine og sin første kedel. Det nye maskineri havde en ydeevne på 32 hk.

At Arne Frederiksen også er en habil modelbygger bevidner kirkeskibet, som er en skalamodel af orlogsbriggen ST. CROIX. Briggen blev oprindeligt konstrueret af Holmens fabriksmester Schifter til afløsning af nogle amerikanskbyggede skonnerter, der gjorde tjeneste som stationsskibe i Dansk Vestindien. Kølen til ST. CROIX blev lagt på Nyholm 24. februar 1819, og stabelafløbningen fandt sted samme år i juli.

Gennem 15 år gjorde briggen orlogstjeneste og udførte i denne periode ialt syv togter til Vestindien. Togterne kunne vare fra ét til to år, og ind imellem udførtes særlige opgaver. Til eksempel kan nævnes, at ST. CROIX i 1825 på hjemrejse fra Vestindien anløb Neapel for at hjembringe nogle af Thorvaldsens »kunstsager«. På en rejse i 1826 fra Sydamerika til St. Thomas døde en af officererne, løjtnant Zinn, hvis lig blev nedlagt i et fad rom for at kunne bevares, indtil begravelse fandt sted under fuld militær honnør i Charlotte Amalie på St. Thomas.

Briggen blev i 1834 solgt til handelshuset Broberg & Co. og ombygget til handelsskib. Med en besætning på kun 12 mand blev skibet i de følgende 22 år beskæftiget bl. a. som »frugtjager« i den krævende fart mellem Messina og Østersøen. Det er et bevis på skibets soliditet, at det endnu i en alder af 35 år blev sendt i stykgodsfart til Vestindien. Det fandt dog sit endeligt i Middelhavet på en rejse fra Messina til Sct. Petersborg i 1846.

De danske panserskibe gennem firs år

Ingen andre end kommandørkaptajn R. Steen Steensen kunne skrive en bog som denne. Det er resultatet af en koordinering af mange års teknisk erfaring som Søværnets ekspert i fjernkending, mange års erfaring i skribentvirksomhed og research og mange års brændende interesse for søkrigshistorie.

Steensen har vist, at han kan servere et sømilitært emne bredt og populært, f. eks. i bogen »Kampen under Nordpolen« (1958), men ved behandlingen af et så kolossalt stof som det foreliggende har det været nødvendigt at finde en passende rytme, hvor alle tekniske og historiske data er let tilgængelige og de enkelte emnegrupper overskuelige. Forfatterens kendskab til emnet strækker sig imidlertid så langt både i dybden og bredden, at han har været i stand til at forbinde de tørre data med værdifulde forbindende kommentarer. Dette gør bogen til mere end en opslagsbog.

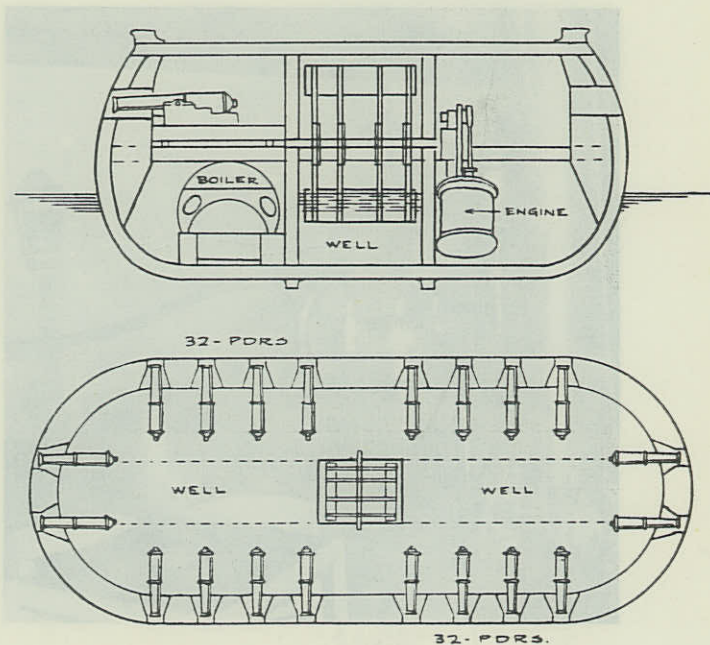
I bogens første afsnit på over 100 sider, hvor der gøres rede for de pansrede krigsskibes internationale forhistorie, møder vi et emne, der aldrig før har været behandlet så udførligt i dansk litteratur. Det er så fascinerende, at man læser det i et stræk. Alle de faktorer, som var medvirkende til at skabe – og senere til at udvikle »Panserskibet«, behandles hver for sig: Dampkraften (med særlig omtale af den fantastiske »Fulton the First«) bombekanonen, vædderen o. s. v.

I nogle overgangskapitler gøres rede for de danske panserskibes forgængere og forhistorie – både teknisk og politisk. Den danske panserskibsperiode begyndte netop i den spændte udenrigspolitiske situation, der resulterede i den ulykkelige krig 1864.

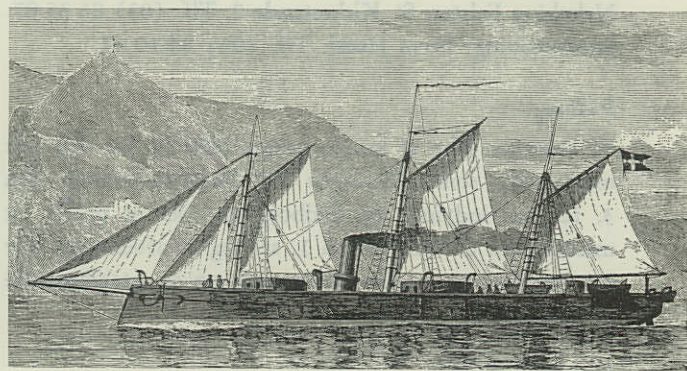
Fra ROLF KRAKE til NIELS IUEL bringes derefter en monografi af hvert enkelt af de danske panserskibe med beskrivelse af deres tilblivelse, deres data og deres løbebane inden for Søværnet. Kun to af dem – det første og det sidste – oplevede at affyre deres kanoner mod en aktiv fjende, men det er givet, at vore panserskibe i visse perioder havde en stor betydning for Danmarks forsvar. F. eks. er der ingen tvivl om, at den danske flådes 5 små panserskibe spillede en rolle i 1914, da tyskerne accepterede den danske mineudlægning i bælteerne.

R. Steen Steensen: »Vore panserskibe«, 483 sider, rigt illustreret, udgivet af Marinehistorisk Selskab, i kommission hos Strubes Forlag. Se også side 16.

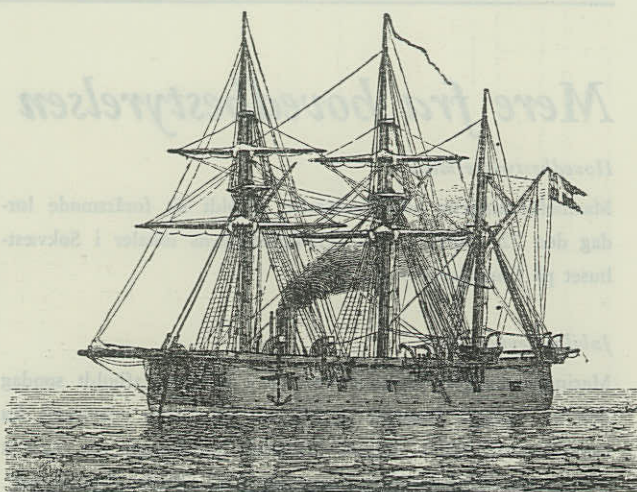
Danmarks første panserfregat, DANNEBROG, var oprindeligt et fuldrigget lineskib. Efter ombygningen betegnede det i en periode som korvet – og så var det barkrigget.

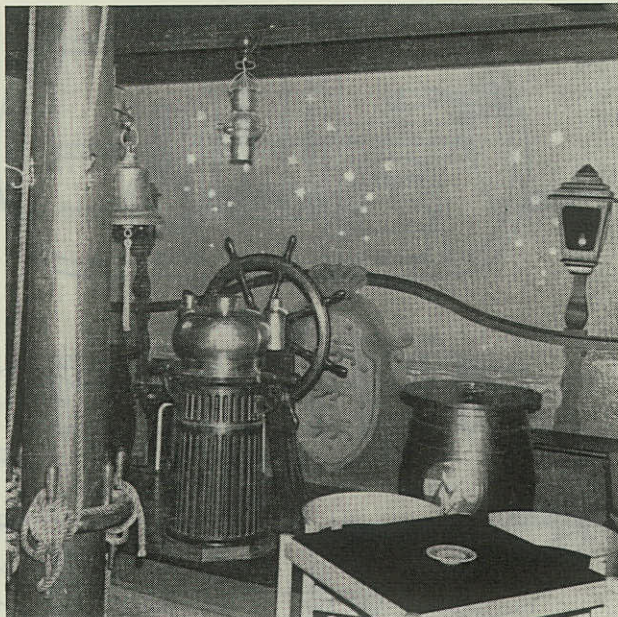

Skitse af verdens første dampdrevne orlogsskib, Robert Fultons dobbeltskrogede dampbatteri, søsat i 1814. Oprindeligt hed det DEMOLOGOS, senere omdøbtes det til FULTON THE FIRST.

Danmarks første pansrede skib, panserbatteriet ROLF KRAKE, under prøverne på River Clyde. Efter tegning af C. F. Sørensen 1863.

Interiør fra den istandsatte marinestue i Nykøbing Falster.

MARINESTUERNE

Marinestuer i distrikt VI

Nykøbing Falster: St. Kirkestræde 2. Tlf. (03) 85 35 87.
Stubbekøbing: Freys Hotel. Tlf. (03) 84 10 47.

Padborg

Vi beklager ikke at kunne bringe billeder fra den nye marinestue, som afdelingen for Padborg-Gråsten den 3. februar indviede på Padborghus. Det er oplyst, at marinestuen er indrettet på 1. sal, og at afdelingen selv har bekostet en mindre ombygning og en istandsættelse af lokalerne.

Nykøbing Falster

Vi bringer billeder fra denne afdelings marinestue, som blev indviet af admiral Carl Carstensen 29. maj 1938. Den har gennem snart 31 år haft til huse i St. Kirkestræde i en smuk gammel fredet bindingsværksbygning.

Oprindeligt hed den Hotel Dania. Tidligere var der tre lokaler, som benyttedes til offentlig restaurant, og i en periode blev det drevet på en mindre værdig måde, så medlemmerne var tilbageholdende. Man overvejede at flytte de maritime effekter, men så kom der ny vært, som tog reb i sejlene, lukkede midlertidigt, spulede ud og satte alt i stand »shipshape and Bristol fashion«.

I september 1967 kunne afdelingen genåbne en marinestue så dejlig og original, at man er stolt af den og gerne kommer der. Stuen er indrettet som kombineret dæks- og kahytinteriør i et skib med rat, nathus, sidelanterner, rationsfad og mast med kofilnagler og skibsklokke. Der er skylight i loftet og navigationsinstrumenter og våben på væggene.

København

Marinestuen, der en årrække har haft til huse i restaurant Kongens Have, flyttede 24. april i år til et større lokale i restaurant Roma, Østerbrogade 85.

Mere fra hovedbestyrelsen

Hovedbestyrelsesmøde

Marineforeningens hovedbestyrelse afholdt sit forårsmøde lørdag den 22. marts i Søofficers-Foreningens lokaler i Søkvæsthuset på Christianshavn.

Jubilæumstævnet 1969

Marineforeningens jubilæumstævne vil i år blive afholdt søndag den 31. august. Program og billetter vil kunne rekvireres fra hovedkontoret fra 1. august. Nærmere oplysninger om stævnet vil i øvrigt blive meddelt i nummer 3 af „Under Dannebrog“.

Tilgang og afgang i januar kvartal 1969

Åbenrå 2, Ålborg 20, Århus 14, Assens 1, Bogense 2, Bornholm 7, Ebeltoft 10, Esbjerg 25, Fåborg 2, Fakse 1, Fanø 3, Frederiksborg 1, Frederiksværk 1, Gentofte 4, Gilleleje 2, Glostrup 11, Grenå 10, Hadsund 9, Hals 2, Helsingør 3, Hillerød 3, Holbæk 2, Hundested 13, Kalundborg 2, Kolding 10, Kgs. Lyngby 1, Korsør 17, København 2, Køge 2, Lemvig 18, Maribo 2, Marstal 1, Møen 4, Nykøbing Mors 4, Nykøbing Sjælland 1, Næstved 6, Padborg-Gråsten 3, Randers 12, Ringkøbing 9, Samsø 1, Silkeborg 2, Skagen 13, Skive 4, Skjern-Tarm 2, Slagelse 1, Struer 1, Svendborg 9, Søllerød-Holte 6, Sønderborg 8, Thyborøn 34, Tønder 2, Varde 1, Viborg 1, Vordingborg 5.

Tilgang ialt 332, afgang ialt 145. Fremgang i januar kvartal 187 medlemmer.

Fra afdelinger og distrikter

Bogense

Generalforsamling afholdtes 22. februar. Formanden mindedes kammerater, der var gået bort i årets løb, og bød velkommen til nye medlemmer. Genvalgt til bestyrelsen blev Holger Larsen, Hans Schmidt og Theodor Andersen. Man vedtog at arrangere en fælles sejlur, når vejret blev godt nok til damesejlads.

Distrikt II

9. marts afholdtes distriktsmøde i Hørsholm afdelings smukke marinestue. Af 11 afdelinger var de 10 repræsenteret. Man behandlede en række forslag, der ønskedes fremsat på sendemandsmødet, blandt andet spørgsmålet om kontingent til landsforeningen for æresmedlemmer, begrebet æresmedlem af en afdeling eller af landsforeningen samt æreemblemet for damer. Efter mødet var arrangeret et festmåltid og selskabeligt samvær, hvor man bl. a. fra Hørsholm afdeling havde forfattet en sang til dagens anledning.

Distrikt VI

Alle afdelinger fra Lolland og Falster var repræsenteret ved distriktsmødet 31. marts. Man gennemgik referaterne fra hovedbestyrelsesmødet og diskuterede nye udtalelser og vedtagelser. Det blev bl. a. vedtaget at bibeholde distriktets fælles arrangementer. Til medlem af hovedbestyrelsen genvalgtes E. Semberg, Nakskov, med B. Cederstrøm, Nykøbing, som suppleant.

Distrikt VII

Sammen med syv andre beslægtede foreninger arrangerede Marineforeningens fynske afdelinger en kongefest 9. marts på Fynske Livregiments Kaserne i Odense. Her blev budt velkommen af vicepræsidenten i Danske Soldaterforeningers Landsråd, Richard Schmidt, og holdt tale for Kongen af chefen for Fynske Livregiment, oberst H. J. F. Freiesleben. Underholdningen omfattede et operette-show samt musik ved Fynske Livregiments Musikkorps og Royal Welsh Fusiliers' sækkepiber og trommer. Festen sluttede med fællessang og bal.

Distrikt X

På Hotel Hadsund afholdtes 30. marts distriktsmøde med repræsentation fra Grenå, Viborg, Silkeborg, Ebeltoft, Århus, Hadsund og Randers, medens tre afdelinger ikke var repræsenteret. Formændene berettede om arbejdet i afdelingerne, og distriktets repræsentant i hovedbestyrelsen fortalte om dennes virksomhed. Til hovedbestyrelsen genvalgtes P. Schytte Hansen og til suppleant Knud Jakob Birthin, der netop

har trukket sig tilbage som formand for Århus afdeling, men som efter mange opfordringer er gået med til at påtage sig dette tillidshverv. P. Schytte Hansen oplyste, at han ville trække sig tilbage i 1972.

Fredericia

C. Å. Häuser oplyser, at han på generalforsamlingen 27. februar overdrog formandsposten for afdelingen til et yngre medlem af bestyrelsen, møbelhandler Svend Juul Rasmussen. Häuser, der har virket som afdelingens formand i 11 år, har ikke mistet interessen for marineforeningen, men fortsætter i afdelingens bestyrelse.

Frederiksberg

Under direktion af S. U. Madsen afholdtes generalforsamling 25. februar, hvor man bl. a. drøftede mulighederne for at finde egne lokaler til afdelingen og diskuterede det forestående 25 års jubilæum 8. juni. Til ny formand for afdelingen valgtes Børge Kjeldberg, som nyt bestyrelsesmedlem valgtes Bjarne Ny-mark, og til sekretær genvalgtes Jørgen Larsen.

27. marts arrangeredes en sammenkomst med damer i selskab med viceadmiral A. H. Vedel.

Gentofte

10. april havde afdelingen en sammenkomst på Jægersborg Hotel, hvor kommandørkaptajn Erik Borg fra Søværnets historiske sektion fortalte om søkrigene 1801 og 1807-14 og viste lysbilleder.

Glostrup/Tåstrup og Omegn

Ved et medlemsmøde i „Kahytten“ 10. april fremvistes Walt Disney's smukke natur-farvefilm „Den døende Prærie“.

Radioforhandler Winstedt demonstrerer, hvorledes man ror i en grønlandsk sejldugsjolle. Ogsaa dette fartøj gik til New London.

Echwald præsenterer to af de omtalte kajakker. Fartøjet til venstre blev skænket til New London, og det til højre blev overdraget til Godthåb by.

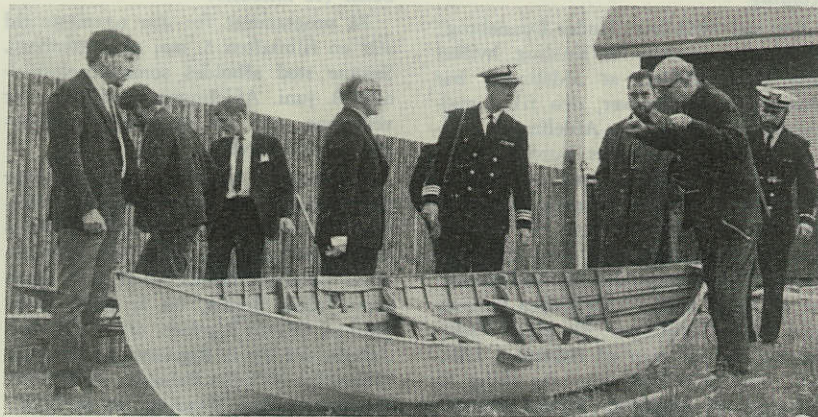
Godthåb

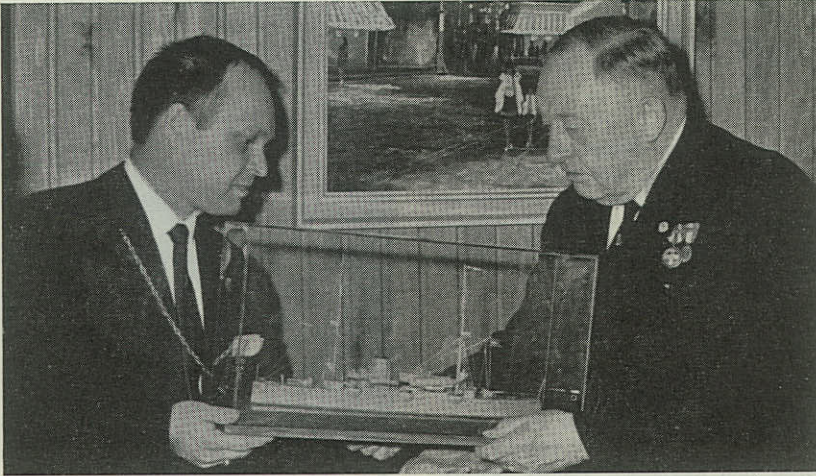
Ved generalforsamlingen 19. januar valgtes et nyt medlem af bestyrelsen i stedet for fabrikant Svend Gunge. Der blev samtidig nedsat et udvalg for et lokalt afdelingsblad og vedtaget forskellige lovændringer samt vedtægter for et byggefond. Man drømmer om at få eget hus og har startet et „obligationsbyggeriloteri“. Målet er foreløbig ca. 300.000 kroner.

Afdelingen støtter også planerne om oprettelse af et sømandshjem i den gamle marinestation, og formanden A. Echwald har allerede indsamlet ca. 10.000 kroner med dette mål for øje. Man regner med, at sømandshjemmet kan åbnes i juli i år.

Godthåb afdelingen har fået den udmærkede idé at gøre et forsøg på at redde nogle af de traditionelle grønlandske kajakker og skænke disse til interesserede museer. Man bidrager herved til at bevare kendskabet til det gamle håndværk og til overgangsperioden mellem den historiske fangertid og den nye tid med industrifiskeriet.

Man har bl. a. reddet den kajak, som sidst er blevet benyttet til fiskeri fra Godthåb. Den skal placeres i Godthåbs

Christian Bønnelycke overrækker sin skibsmodel til formanden for Kgs. Lyngby afdeling, Valdemar Olsen.

nye rådhus. Desuden har man skænket en kajak til Søfartsmuseet ved U.S. Coast Guard Academy i New London. Gennem hr. Frede Sørensen i Esbjerg har afdelingen skænket en kajak til Esbjerg Museum, og vennebyen Lyngby-Tårnbæk har ligeledes gennem Marineforeningens lokale afdeling fået tilbudt en kajak.

Hjørring

27. februar afholdtes generalforsamling på „Vendelbohus“. Mødet fandt sted i keglelokalerne, idet man benyttede lejligheden til samme aften at afvikle forårsmesterskaberne i keglespil.

Horsens

Den ordinære generalforsamling kombineret med traditionel torskespisning afholdtes 26. februar. Nyvalgt til bestyrelsen blev næstformand G. Dencker og Finn Nørvang, som trådte i stedet for afdøde Svend Olsen. Desuden genvalgte Carl Ahrons og Åge Holgersen.

26. marts arrangeredes med god tilslutning en foredragsaften, hvor Olaus Nielson fortalte om historien bag nogle krigsmedaljer og viste et udvalg af sin verdenskendte medaljesamling.

Afdelingen lykønsker Svend Winding Poulsen, 60 år 5/7, og C. Henner Christensen, 50 år 21/7.

Kolding

Siden maj 1968 har „Under Dannebrog“ været uden nyheder fra Kolding, hvilket dog ikke betyder, at afdelingen har slumret på de laurbær, den fik i majnummeret sidste år. Afdelingens formand, fabrikant Mogens Burcharth, har sparet rapportskriveriet ved at sende os et udklip af Jydske Tidende med referat af generalforsamlingen 11. februar. Det fremgår heraf, at man sidste år havde 10 arrangementer for medlemmerne, bl. a. 29. april en skydeaften sammen med officersforeningen. To gange i sommerens løb var man på fisketur i Lillebælt med M/S ÅSE, som var stillet til rådighed af eksportør Knud Petersen.

Yderligere har man deltaget i en distriktssommerfest og en pokalskydning i tilknytning til Det Borgerlige Skydeselskab. Andespillet i november var en succes, og det samme var tilfældet med et arrangement 9. december, da oberstløjtnant Ole Hansen havde inviteret til kontaktmøde på Staldgården.

Afdelingen er økonomisk godt funderet, og der hverves stadig nye medlemmer. For en god indsats i hvervning af nye medlemmer fik installatør Erling Nielsen ved generalforsamlingen overrakt en skibsmodel.

Kgs. Lyngby

Ved generalforsamlingen 17. februar valgte orlogskaptajn Eigil Olsen til ny næstformand og Ole Fonager til kasserer. Nyt bestyrelsesmedlem blev desuden Peter Fonager.

Forårets store begivenhed var afdelingens 25 års jubilæum, som fejredes 12. april på restaurant Lottenborg. Gæster var inviteret bl. a. fra hovedbestyrelsen og fra afdelingerne i Godthåb og Halmstad.

Blandt gæsterne sås formanden for Halmstads afdeling af Flottans Män, W. Samuelsson, samt Marineforeningens landsformand og tidligere næstformand. Kommandørkaptajn Kai Hertz overrakte 25 års tegnet til 17 medlemmer, og Chr. Bønnelycke lod et nyt skib løbe af stabelen (se billedet).

På programmet for den nærmeste tid står en filmsaften 5. maj på Lottenborg. Samme sted afholdes sommerfugleskydning 8. juni. Afdelingens medlemmer er velkomne, selv om de ikke er medlemmer af skyttelavet.

Afdelingen lykønsker maskinmester Carl Uldahl Petersen, 70 år 14/5. Skomager Emil Topp, 75 år 24/6. Kontorchef Peter Laugesen, 70 år 9/7. Arbejdsmand Bernhard Larsen, 80 år 18/7. Groserer Julius Bryder, 80 år 20/7. Overpostbud Osvald Rigelsen, 60 år 4/8. Specialarbejder Ernst Rigelsen, 65 år 13/8. Mekaniker Wilhelm Bahnsen, 70 år 15/8. Postbud Bendix Winding, 60 år 30/8.

Korsør

Nye love for afdelingen blev vedtaget på generalforsamlingen 24. januar på restaurant Sølyst. Til ny sekretær valgtes Benny Tripsen Larsen.

Foråret har i øvrigt været livligt med torskegilde og efterfølgende skydning til en vandrepokal 28. februar. 19/3 holdtes på Sølyst afslutning af den løbende skydekonekurrence og præmieoverrækkelse. 26/4 fejrede man foråret sammen med damerne på Hotel Korsør.

Nakskov

På den ordinære generalforsamling fik afdelingen to nye bestyrelsesmedlemmer: J. Kristensen og Jørgen Thuesen.

Nibe

28. marts mistede afdelingen et skattet medlem, skipper C. H. Nielsen, Ålborg, som var medstifter af afdelingen for mere end 25 år siden og medlem af den første bestyrelse. Før Nielsen flyttede til Ålborg, ejede han galeasen PETER af Nibe, som havde ry for at være landets mest velholdte træskib. I de senere år var han fører af Ålborg Turistforenings havnerundvisningsfartøj ØSTERSEN, hvilken opgave skabte ham megen popularitet.

Nykøbing Falster

18. februar afholdtes ordinær generalforsamling, hvor alle bestyrelsesmedlemmer blev genvalgt. Afdelingen bringer lykønskning til skibstømrer Aksel Mikkelsen, 70 år 24/7, dekoratør C. O. Smidt-Jensen, 60 år 10/8, frugthandler Karl Frederiksen, 75 år 22/8.

Der er udsendt indbydelse til distriktets andre afdelinger, som inviteres med på en fælles udflugt 26. april fra Gedser til Travemünde.

Næstved

Kontorbestyrer Eigil Nielsen havde allerede før generalforsamlingen den 11. februar givet meddelelse om, at han ikke ønskede at modtage genvalg. Som ny formand valgtes derefter postassistent Poul Nordtop Jørgensen.

Afdelingen lykønsker varmemester Børge Larsen, 60 år 10/8. Mejeribestyrer E. Serup, 60 år 22/8. Elektriker H. Hjorth Nielsen, 50 år 10/9.

Padborg-Gråsten

Afdelingen har fået skænket en fane af Danmarkssamfundet. Den blev indviet 3. februar under overværelse af bankbestyrer A. Madsen fra Danmarkssamfundet og distriktsrepræsentant M. Burcharth fra Kolding. Ved samme lejlighed indviedes afdelingens nye marinestue på Padborghus.

Ved generalforsamlingen 18. marts valgtes Johannes Feddersen som nyt bestyrelsesmedlem i stedet for Peter Mathiesen (tidligere formand), som trækker sig tilbage efter mange års godt arbejde for afdelingen.

Ved generalforsamlingen udpegedes skyttekongen (gevær) for 1969. Det blev formand Egon Larsen, medens grænsebetjent P. M. Pedersen blev skyttekonge i pilekast.

Ved en ulkeaften 1. april startede man den nye omgang pokalskydning. Sommerfesten er fastsat til at finde sted 30. august på hotel Sønderhav.

Afdelingen for Padborg-Gråsten er særdeles levedygtig. I de senere år har den været i støt fremgang og tæller i dag 74 medlemmer.

Præsto

25 års stiftelsesdagen blev den 23. marts fejret med manér og i festlige rammer på hotel „Svend Gønges Kro“. Forningens formand, fisker Arne Petersen, bød velkommen til medlemmer og gæster, blandt hvilke man så landsformanden, kommandørkaptajn Kai Hertz, og repræsentanter for afdelingerne i Vordingborg og Næstved. Medlemmerne sørgede selv for underholdning og feststemning, bl. a. ved en sang skrevet af den tidligere formand Erik Frandsen, ved et causeri af redaktør Beckman, Præsto, ved optræden af Arne Hansen, Vordingborg, og visesang af Alf Olsen, Præsto. Kommandørkaptajn Hertz holdt festtalen, hvori han bl. a. refererede til egnens traditioner for undergrundsbevægelse, dels under svenskekrigene og dels under den tyske besættelse.

Afdelingen modtog adskillige smukke gaver til anbringelse i marinestuen.

Randers

50 års dagen for afdelingens stiftelse fejredes 8. marts ved en række arrangementer, som strakte sig over hele dagen. Bestyrelsen nedlagde om morgenen blomster på de tidligere formænds grave, og kl. 11.00 var der reception i marinestuen i Randers Håndværkerforening. Ved denne lejlighed modtog man et antal smukke gaver til marinestuen, bl. a. af det lokale skipperlav en gammel tintallerken, som er fundet ved Harbøre og har tilhørt et britisk orlogsskib, der forliste i 1807.

Om aftenen samledes ca. 125 medlemmer med damer og indbudte gæster til en festmiddag i „Håndværkerforeningen“, hvor afdelingens formand, omsorgskonulent P. Schytte Hansen bød velkommen. Landsformanden, kommandørkaptajn Kai Hertz, holdt festtalen og hyldede den initiativrige afdeling og dens forbilledlige arrangementer.

I dagens anledning var udsendt et festskrift redigeret af bogholder K. Berling.

Rønne

I anledning af Majestættens 70 års fødselsdag arrangerede afdelingen i samarbejde med andre bornholmske soldaterforeninger et stort festligt program, der begyndte kl. 17.40 med koncert af Hærens Musikkorps på Storetorv og fortsatte med fakkeltog til idrætshallen.

De var med til at starte afdelingen i Randers. Til venstre Kåre Nørsgaard. Til højre overbådsmand Henry Smidt.

Her afholdtes den egentlige fest med fællesspisning, taler, grønlandsk kor, forskellig underholdning af amatører og professionelle samt en afsluttende dans.

Silkeborg

Ved generalforsamlingen i februar delte bankprokurist H. Kvist Nielsen, at han ønskede at trække sig tilbage fra posten som kasserer efter at have udført denne opgave gennem 27 år. Alle øvrige valg til bestyrelsen var genvalg.

Slagelse

1. februar afholdtes den store årlige festlighed med deltagelse af damerne og med overvældende god tilslutning. Under middagen overrakte formanden, søløjtnant E. Thaarup, 40 års tegn og 25 års tegn samt diplom til afdelingens æresmedlem Th. Thorsen. Efter middagen var der dans og forskellig underholdning i en meget vellykket stemning.

Ved den ordinære generalforsamling den 25. februar genvalgte den gamle bestyrelse, og formanden blev rost for

sit arbejde, der har bragt mere liv i afdelingen.

Afdelingen gratulerer: Blikkenslager Ludvig Vergmann, 50 år 24/5. Købmand Svend Bentzen, Sorø, 70 år 27/7. Gasværksbestyrer T. Møller Jensen, 55 år 7/8. Autoforhandler Carl M. Jensen, 75 år 8/8. Fhv. mejeribestyrer N. Chr. Bækgård, Sorø, 85 år 28/11. Smedemester Emil Holst, 70 år 4/12.

Svendborg

Afdelingens formand Rejnols Hansen fortæller, at cigarhandler Hans Chr. Stougaard afgik ved døden i januar og blev begravet fra Thurø Kirke. Stougaard havde været medlem af afdelingen siden dens stiftelse i 1914 og var naturligvis æresmedlem. Han havde altid vist sig som en god kammerat og havde trods sin høje alder mange tillidsposter.

Afdelingens runde fødselsdage: Frisør H. Løvenholdt Sørensen, 50 år 3/5. Forretningsfører J. Villy Jakobsen, 60 år 30/5. Sømand Frede A. Hansen, 50 år 11/6. Skibsfører M. Bogtrup, Lundeberg, 50 år 22/6. Overstyrmand Thorvald Ol-

Fem, der var tidligt med i Slagelse. Fra venstre Niels Stokholm (25 år), Hans S. Mortensen (40 år), Bruno Rønnegart (25 år), Hans Sørensen (25 år) og E. Jørgensen (40 år).

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler
og god mad

Nymonterede værelser

Nyhavnsgade 60 - Tlf. *12 19 00

ARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 13 00 30

Glarimesterfirmaet

Villy Kyst

Tordenskjoldsgade 3 - Aarhus
Telf. 16 96 96

Aarhus Maskinfabrik

Telf. 13 67 44

Kraner - gravemaskiner og
transportanlæg

A/S Aarhus Flydedok og Maskinkompagni

Telf. *13 40 00

– Men når jeg har siddet og spist et par timer, taber jeg pludselig helt appetitten.

sen, Thurø, 65 år 29/6. Overtoldbetjent C. M. Husfeldt Rasmussen, 50 år 22/7. Havnemester E. Schwartz Larsen, 60 år 11/8.

Søllerød

Forårets program har været righoldigt: 15. februar fisketur på Øresund, 20. februar generalforsamling med efterfølgende hønsegilde på „Lollikhus“, 8. marts en ny fisketur, 28. marts forårsfest i „Skoleparken“ med bankospil og fortæring af medbragt tørkost, 20. april forårsudflugt i egne vogne til vikingeskibene i Lejre. Desuden er der planlagt en Sct. Hans-fest 21. juni.

Viborg

Peter Thomsen oplyser, at afdelingen havde torskegilde 4. november, og 28. december var der juletræsfest i Palæ. Ved denne lejlighed var der sørget for, at julenissen legede og dansede med børnene, og der blev vist nogle morsomme film. 26. februar afholdtes generalforsamling med efterfølgende servering af gule ærter og kammeratligt samvær.

Afdelingen gratulerer smedemester C. C. Clausen, 75 år 14/2. Vaskeriejer Søren Jensen, 60 år 5/5.

Vordingborg

15. januar afholdtes ordinær generalforsamling i marinestuen på Hotel Kong Valdemar. Første punkt på dagsordenen var bixsemad, hvorefter formanden, blikkenslagermester Arne Hansen aflagde beretning. Såvel i beretningen som i regnskabsaflæggelsen havde oprettelsen af den nye marinestue en naturlig central placering. Efter en livlig diskussion vedtog man at forhøje kontingentet med 50 pct. og at afvikle hjælpe-kassen. 15. februar afholdtes torskegilde i marinestuen med efterfølgende traditionel skydning til „Muggen“, en vandrepokal, som blev erhvervet for et år af Niels Henriksen.

Ålborg

90 medlemmer modtog i januar indbydelsen til at besøge landets mest moderne bladhus, Ålborg Stiftstidende, hvor redaktionssekretær Paul W. Svendsen efter en rundgang holdt et causeri over emnet „er Ålborg ikke tilstrækkeligt havneminded?“ og viste lysbilleder fra sine besøg i mange andre havne.

Ved den velbesøgte generalforsamling i februar kunne formanden, redaktionssekretær Eivind Samuelson, i sin beretning konstatere, at afdelingen i det forløbne år havde haft en netto-fremgang på 50 medlemmer og voksende tilgang til de mange arrangementer. Også kasserer Svend Hansen meldte om fremgang i sin særlige afdeling, og minebøssens kasserer Flemming Sørensen kunne dokumentere en formue på næsten 20.000 kroner.

8. marts holdt afdelingen et festligt fødselsdagsgilde på soldaterklubben „Trekanten“ med 140 deltagere og med redaktør Otto Barsted som rutineret ordstyrer.

Enhver anledning er en „anledning“, synes man at mene i Ålborg. 2 dage efter afdelingens 52 års fødselsdag fejrede man marinestuens 35 års beståen på Hotel Kong Frederik. Der kom blomster og hilsener – og en ny gæstebog fra skibsfører Helge Sørensen.

Århus

Ved den ordinære generalforsamling 6. februar optrådte Knud Jakob Birthin for sidste gang i sin egenskab af afdelingens formand og oplyste bl. a., at antallet af medlemmer var steget i det forløbne år. En af afdelingens opgaver har været at medvirke til byens adoption af Søværnets nyeste fregat PEDER SKRAM, hvilket synes at blive en realitet. Man påtænker i år at arrangere en fest i anledning af, at arveprins Knud har været foreningens æresformand i fyre år.

Til ny formand for afdelingen valgtes ekspeditionssekretær Erik Thomasen, og den afgående formand modtog megen tak og hyldest for sine 16 års virke i bestyrelsen. Birthin modtog bl. a. fra afdelingen et palisanderskrin og fra ven-skabsforeningen „Flottans Män“ i Göteborg en krystalvase.

1. april afholdtes torskegilde, og den nye formand Erik Thomasen optrådte første gang i officiel funktion, da han tildelte anerkendelsesnålen i guld til den afgående formand Knud Jakob Birthin.

17. april mistede afdelingen sit mangeårige trofaste medlem, skræddermester Joseph Posin, der pludselig gik bort i en alder af kun 59 år. Han vil længe blive husket for sit gode humør og gode kammeratskab.

Afdelingen gratulerer fabrikant K. V. Holm, 75 år 3/6. Købmand Robert W. Nielsen, 60 år 24/6. Landpostbud Elvin Johannes Jensen, 50 år 26/6. Inspektør Oluf Andersen, 70 år 2/7. Frisør-mester J. H. Djuursbo, 50 år 18/7. Repræsentant Aksel E. Jensen, 65 år 30/7. Chauffør Wilhelm Kristensen, 50 år 21/8.

Fra skyttelavene

Glostrup/Tåstrup og Omegn

1. marts afholdtes katteskydning i „Kahytten“, og senere mødtes skytterne med deres damer til skafning og efterfølgende dans.

Skyttelavet kan meddele, at skydebånen i Glostrup-hallen er åbnet og har haft fin søgning. Der skydes hver mandag fra kl. 19.30.

Kgs. Lyngby

8. juni afholder skyttelavet den traditionelle sommerfugleskydning på restaurant Lottenborg.

Udgivet af „Marineforeningen“. – Redigeret af Kaj Lund. Marineforeningens hovedkontor, 1058 Havnegade 55, København K., ekspeditionstid daglig kl. 10–13, lørdag undtagen. Telf. 0162 (PALÆ) 2886. Postkonto nr. 1608. – Annonceekspedition: Danmarksgade 3, 9900 Frederikshavn, telf. (08) 42 22 77. Vogelius' Bogtrykkeri, Frederikshavn. Giro 41175.

MEMBER AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER

BORNHOLM

Skibsprovantering

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. Haagenen

Juveler, Guldsmed & gravør

Store Torv 8 - Telf. 270

ESBJERG

Claus Sørensen

Esbjerg

H. J. Christensen & Søn

Vaadbinderi og tovtørreri

Esbjerg

„Hotel Spangsbjerg“

Mødested for Marineforeningens medlemmer

Esbjerg Telf. (051) 2 17 55

FREDERIKSHAVN

Electra I/S

Elektroinstallatørfirma

Telf. 2 02 39

Danmarksgade 38 Frederikshavn

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Telf. 2 26 22 Frederikshavn

P. Conradsen

Teknisk maskinforretning

Skibsartikler - Olie

Telf. *2 09 00

Einer Sørensen & Co.

Stevedore

Telf. *2 14 00

Havnegade 11 Frederikshavn

FYN

Aktieselskabet

Svendborg Skibsværft

Carl Antonsen

Guld- og sølvsmed

N. Due-Petersen & Kryger

Ingeniører

Telf. 21 41 18 (3 ledn.) - Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

„Viola“

Telf. 94 10 74

Levorsen & Jørgensen

Lys - kraft - skibsinstitution -
ekkolod

Betjening dag og nat

Telf. Hirtshals 94 10 11

HORSENS

Horsens Sølv

KOLDING

Klaaborgs Conditori

Østergade 18-20

NYKØBING F.

Nykøbing F. Bryghus

Lager og pilsner

NYKØBING M.

Morsø Støbegods

Nykøbing Mors

Aktieselskabet

N. A. Christensen & Co.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

Aktieselskabet

Bryggeriet „Thor“

Randers

Chas. Mortensen

Sejl, presenning, flag og
teltfabrik

Randers

Telf. 2 89 88

ROSKILDE

Under Deres besøg i Roskilde bør
De ikke undlade et besøg i den
interessante marinestue

Hotel Prinsen

Algade 13, Roskilde, telf. 35 80 10

SKAGEN

Oscar Skougaard

Aut. installatør

Telf. 4 13 45

Skibsradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager

Alex Jørgensen

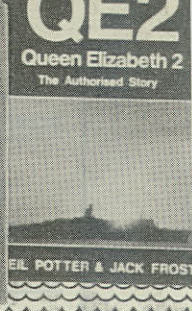
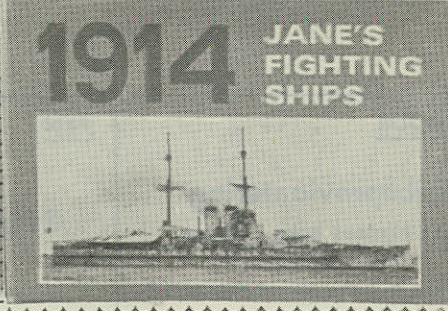
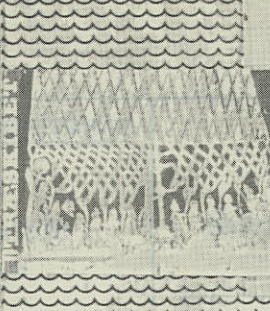
Skagen

Telf. 4 14 23

THYBORØN

Thyborøn Fiskeauktion

v. Albert Steen - Telf. 3 12 07

Ny maritim litteratur

Illustrationerne gengiver bøgerne i samme rækkefølge som teksten.

Bøgerne kan bestilles gennem Deres lokale boghandler.

Vore panserskibe

Læs mere inde i bladet om denne nye bog, som fortæller om panserskibenes historie i almindelighed og om de danske panserskibe i særdeleshed. Kommandørkaptajn R. Steen Steensen er en grundig søhistoriker og forstår at præsentere sit stof for læseren. Der ligger et betydeligt stykke arbejde bag denne samling af historiske og tekniske data, som serveres med et stort og interessant billedstof. 192 s., beftet kr. 48,00, indb. kr. 64,00, Strubes Forlag.

Konge og musiker

Under redaktion af Knud Meister og i anledning af Majestættens 70 års fødselsdag fortælleres i tekst og billeder om Kong Frederik den Niendes interesse for musikken, bl. a. som orkesterdirigent. Bidrag til bogen er ydet af overrabbiner Marcus Melchior, pianistinde Elvi Henriksen, fhv. teaterchef H. Brøndsted, kapelmester Johan Hye-Knudsen og professor Erling Bloch. 85 s., kr. 33,50, Cbr. Erichsens Forlag.

Træskibet

Søhistorikeren, ingeniøren og frømanden Ole Crumlin-Pedersen skrev teksten og valgte illustrationer til den kulturhistoriske publikation, som har undertitlen „Fra Langskib til Fregat“. Tilrettelægnings og tegninger er udført af Poul Abrahamsen. En elegant lille tryksag for enhver, der er interesseret i skibe. 48 s., kr. 11,20, Træbranchens Oplysningsråd.

The British Seaman

De menige søfolk, som var det egentlige solide fundament i den britiske sømagt, er taget under behandling af professor Christoffer Lloyd fra The Royal Navy College i Greenwich. I en redegørelse, der strækker sig fra middelalderen til midten af forrige århundrede, gøres rede for, hvorfor disse søfolk fandt sig i at leve om bord under miserable forhold udsat for sult, sygdom, nedværdigende behandling foruden havets og krigens farer. 319 s., ill., 45 sh. net., Collins, London.

Jane's Fighting Ships 1914

1914 er vel nok den årgang af den berømte fjernkendingsbog, som har været stærkest efterspurgt i antikvariatene. Nu foreligger den genoptrykt til glæde for alle, som er interesseret i søkrigshistorie og som vil have et komplet overblik over alverdens krigsskibe ved begyndelsen af den første verdenskrig, hvor man kappedes om at bygge vældige slagskibe, hvor undervandsbådene var under udvikling og hvor man så de første hangarskibe. Ca. 600 s., over 2000 illustrationer, format 32x22 cm, 168 sh. net., David & Charles, Newton Abbot, Devon.

QE2 (Queen Elizabeth II)

Tilblivelsen af Cunard-Liniens nye tekniske vidunder – og smertensbarn, kæmpedamperen Queen Elizabeth II, er her beskrevet af de engelske forfattere Neil Potter og Jack Frost. I denne beretning om, hvorledes den britiske handelsflådes nye flagskib blev skabt, har man dog ikke nået at omtale de sidste måneders dramatiske episoder i forbindelse med prøvesejladerne. 192 s., 36 sh. net., George G. Harrap & Co., London.

Bürger der Ozeane und Meere

Den tyske skibsfører Hans Blöss er gammel sejlskibssømand og skriver nu bøger om sejlskibe. Den foreliggende bog er delvis en selvbiografi, hvori han bl. a. fortæller om forskellige af de danske skibe, han har haft berøring med. Specielt handler bogen dog om de tyske storsejleres oplægning i Chile under den anden verdenskrig. 510 s., ill., ca. 40,00 DM net., Verlag Schmidt & Klaunig, Kiel.

Between two Seas

I anledning af Suez-Kanalens 100 års jubilæum har Lord Kinross i denne bog beskrevet det vældige ingeniørarbejde, som skabte en revolution i verdenshandelen og i udviklingen af den oversøiske skibsfart. Man får her et indblik i de politiske og finansielle tovtrækkerier og i den vældige indsats, som blev gjort af ingeniør de Lesseps. 306 s., ill., 42 sh. net., John Murray, London.

Royal Fleet Auxiliary

Kaptajn E. E. Sigwart skriver et usædvanligt kapitel af britisk søkrigshistorie. Efter en kort indledning, som giver det nødvendige overblik, bringes data for transportskibene i Royal Navy fra begyndelsen af 1500-tallet op til år 1900. Det følgende afsnit, som dækker dette århundrede, omfatter tankskibe, kulslæbere, bjærgningsskibe, ammunitionsskibe, hospitalsskibe o. s. v. Her er et fyldigt indeks og mange illustrationer. 221 s., 75 sh. net., Adlard Coles Ltd., London.

The Price of Admiralty

Forfatteren Stanley Bonnet bringer en temmelig hård kritik af Royal Navy's administration gennem de forløbne 150 år. Han mener, at de patriotiske britiske landkrabber siden triumfen ved Trafalgar er blevet bluffet og har været blinde overfor flådens fiaskoer og for den alt for høje pris, som flåden har kostet i søfolks liv, sundhed og værdighed. 272 s., 42 sh. net., Robert Hale & Co., London.

Windjammers of the Horn

Sir William Garthwaite var den sidste engelske sejlskibsreder. Den kendte forfatter og sømand, kaptajn A. G. Course fortæller her om hans ti sejlskibe, som i årene fra 1915 til 1929 sejlede i salpeterfarten rundt Kap Horn. 176 s., ill., 50 sh. net., Adlard Coles, London.

An Account of the Arctic Region (With a History and Description of the Northern Whale-Fishery)

William Scoresby er bedst kendt som forfatter og videnskabsmand, men begyndte sin karriere som hvalfanger. Adskillige afsnit af dette hovedværk fra 1820, genoptrykt i 1969, er blevet karakteriseret som litterære sidestykker til den berømte „Moby Dick“. Det er den fineste beretning, som nogensinde er skrevet om hvalfangsten i de nordlige polare områder. Bind I og II, ca. 1100 s., ill., 126 sh. net., David & Charles, London.

